

شارع

د قرآن او سنت په چوکاټ کې د خدای تعالی (ج) او حضرت محمد (ص) لارښوونې او ددې دوو سرچینو څخه نور اخیستل شوي دیني ارشادات دي.

دری: [شارع]

شاهد

هغه شخص ته ویل کېږي چې د یو امر د وقوع او یا پر یو بل شخص باندې له یو حق د شتون څخه خبر وي او عندالمطالبه د قضا په مجلس کې هغه بیان کړي. دری: [شاهد]

شاره ځمکه

هغه ځمکه ده چې په عادي شرایطو کې په پرله پسې توګه، له پنځو کلونو نه زیات پکې کر نه وي شوی او وروسته له اصلاح (جوړېدو) یا د اوبو لګولو د نوي سیستم له منځته راتلو څخه تر کرنې او زراعت لاندې ونيول شي. دری: [زمین بانر]

شاقه حبس

هغه حبس دی چې پکښې محکوم شخص د بند د مودې د ترسره کولو پر مهال، په یولړ سختو اعمالو او کارونو هم مکلف کېږي. دری: [حبس شاقه]

شاقه کار

هغه کار دی چې پر یوه محبوس د یوې اضافي جزا په صفت او د هغه د لا زیات تعذیب په مقصد تحمیلېږي. دری: [کار شاقه]

شاقه کارونه

له هغو کارونو څخه عبارت دي چې د محکوم لپاره د آزادۍ د سلولو په وخت کې د با صلاحیته محکمې له خوا له قانوني احکامو سره سم ټاکل کېږي. دری: [اعمال شاقه]

شاکي

هغه شخص دی چې دجرم له ارتکاب څخه د زیان او ضرر متحمل شوی وي د دعوی د تحریک او د حق غوښتونکی وي. دری: [شاکي]

شایع اغلیت

هغه اصطلاح ده چې د عام دود او عادت او د خلکو د تعامل د پیژندلو معیار شمېرل کېږي. دری: [اغلیت شایع]

شایعه برخه

له هغې برخې څخه عبارت ده چې د شریک مال د اجزاؤ په هره برخه کې مخلوط وي. دری: [حصه شایعه]

شبنامه

هغه تبلیغاتي پانې چې د یو واکمن سیاسي نظام د سیاست، پالیسی او د قدرت د دوام پر خلاف د ځینو عناصرو، ډلو یا مخالفو ګوندونو په واسطه د نظام د ړنگولو او په پټه توګه د خلکو د ملاتړ د جلبولو لپاره خپرېږي. دری: [شبنامه]

شبه عمدي قتل

د یوه فعل د قصد له انجام څخه پرته د هغه د نتیجې له قصد څخه عبارت دی. (د عبدالقادر (عوده) تعریف). دری: [قتل شبه عمدا]

شبهه

هغه شی دی چې د ثابت سره مشابه وي، خو ثابت نه وي. په بل عبارت د صورت له مخې یو مباح شی دی، خو حقیقتاً او حکماً منعدم دی. د فاعل انکار د حدودو په جرمونو کې له اقرار وروسته، په داسې حال کې چې اقرار یواځینې وسیله د اثبات لپاره ګڼل کېږي او د حدودو جزاګانې پر هغه نه تطبیق کېږي. دری: [شبهه]

شبهه

هغه حالت چې په هغه کې یو شی صورتاً مباح وي اما حقیقتاً او حکماً منع وي
دږی: [شبهه]

شخصي دین

هغه دین دی چې په عین پورې اړوند نه وي بلکې د شخص پر ذمه لازم شوی وي.
دږی: [دین شخصي]

شپه

د لمر د پریتو او راختو ترمنځ واټن ته ویل کېږي.
دږی: [شب]

شخصي ضمانت

هغه حالت دی چې په هغه کې شخص د یو حق د ورکړې ضامن وگرځي.
دږی: [ضمانت شخصي]

شتم

د پېغور ورکولو، ناسزا ویلو او ناوړه الفاظو کارول دي.
دږی: [شتم]

شخصي مسولیت

هغه ځواب وینې دي چې د یو شخص پورې ځانگړی وي.
دږی: [مسولیت شخصي]

شتمني

د اشخاصو د مالونو، مالي حقوقو، پورونو (دیونو) تعهداتو او اعتباراتو څخه عبارت دی. مالونه او مالي حقوق د حقوقي شخصیت د شتمني مثبتې، او پورونه او تعهدات د شتمني منفي برخې تشکیلوي.
دږی: [دارایی]

شخصي مشدده حالت

رواني او ذهني حالت چې د جرم د ارتکاب په وخت کې د مجرم سره وي.
دږی: [حالت مشدده شخصي]

شجاج

هغه تپ دی چې د بدن پر ظاهري برخو په تېره بیا سر او مخ باندې وارد شوی وي.
دږی: [شجاج]

شخصي وثیقه

هغه حق دی چې د پور ورکونکي د گټې په مقصد د پور د لاس ته راوړلو لپاره د درېیم شخص (پرت له مډیون) له خوا منځ ته راځي، شخصي وثیقه ورته ویل کېږي.
دږی: [وثیقه شخصي]

شخصي احوال

د شخصیت هغه خصوصیاتو ته وايي چې له حقوقي لحاظه په کې وضعیت او اهلیت شامل وي.
دږی: [احوال شخصي]

شديد قصد

هغه قصد دی چې مجرم په پوره فکر او تأمل سره د جرم د ترسره کولو بڼه او د هغه د ترسره کولو لپاره مناسب وخت ارزولی وي او تر هغې وروسته د جرم د ترسره کولو په اړه تصمیم ونیسي.
دږی: [قصد شدید]

شخصي تساوي

د مالیاتو د پیسو حصول او وضع کول دي د مؤدي (مالیه ورکونکي) د مالیاتي استطاعت په تناسب
دږی: [تساوی شخصي]

شرط

شرط په راتلونکي کې د هغې احتمالي امر پېښېدل دي چې د عقد دواړه خواوې یا ایقاع کونکي او یا د عقد د دواړو خواوو له ډلې څخه یوه خوا د عقد یا ایقاع د حقوقي اغیزی را منځته کیدل (په قسماً او یا هم د هغې یوه برخه) د هماغه امر پر احتمالي پېښېدو پورې اړوند وگڼي.
دږی: [شرط]

شخصي حقوق

شخصي حقوق هغه واکونه دي چې اشخاصوته د نورو په وړاندې د قانون له حکمونو سره سم په نظر کې نیول شوي دي.
دږی: [حقوق شخصي]

شرطپاڼه

هغه سند دی چې د عقد د تړلو لپاره حتمي گڼل کېږي او مخکې له دې څخه چې تړون منعقد شي باید له اړوندو خواوو څخه وړاندې او ومنل شي. دږی: [شرطنامه]

شرعي املاک

هغو ملکیتونو ته ویل کېږي چې د معتبرو قانوني اسنادو، سوابقو شواهدو او ښکاره مالکانه تصرف له مخې چې باطل کوونکي یې موجود نه وي، ثابت شي. دږی: [املاک شرعی]

شرعي حاکم

د شرعي حاکم یاله قاضي څخه عبارت دی چې د هېواد د لومړي شخص له خوا د هغه د لیاقت او اهلیت له مخې د دعوا گانو د حل او فصل لپاره گمارل کېږي او د قانون له حکمونو سره سم فیصله کوي. دږی: [حاکم شرع]

شرعي حکم

هغه شرعي خطاب (دلالت)، چې د مکلفو افرادو په افعالو پورې تړلی وي. دږی: [حکم شرعی]

شرعي حیله

هغه کړنې چې د یو امر د مشروعیت لپاره چې پخوا شرعاً منع دی په کار اچول کېږي. دږی: [حیله شرعی]

شرعي سبب

هغه دی چې د عمل سبب مباشر د شرعي نصوصو په اساس مینځ ته راوړي. دږی: [سبب شرعی]

شرعي شرط

هغه شرط دی چې د شرعي له خوا مقرر شوی او له شتوالي پرته یې عقد نه منعقدیږي. دږی: [شرط شرعی]

شرعي برخې

هغه ټاکلې برخې دي چې له ورثې څخه هر یوه ته د شریعت له حکمونو سره سم په متروکه مال کې ټاکل شوي دي. دږی: [حصص شرعی]

شرعی دخول (مجوزه دخول)

له خپلې ښځې سره د شخص له هغه حقيقي آمیزش څخه عبارت دی چې د واده د عقد پر بنسټ په شرعي او قانوني توگه روا او مجاز وي او د مصاهرې حرمت رامینځته کوي. دږی: [دخول شرعی (مجوزه)]

شريك

هغه شخص چې له بل شخص یا اشخاصو سره په مال، حقوقو، تعهداتو او شيانو کې ذیحق وي. دږی: [شريك]

شريك اجير

هغه اجير دی چې مستأجر ته د کار په ترسره کولو مقید ندی گڼل شوی بلکې کولای شي د هر چا لپاره کار وکړي. دږی: [اجير مشترک]

شريك دين

عبارت له هغه دين څخه دی چې د سبب د اتحاد په صورت کې شريك گڼل کېږي. دږی: [دين مشترک]

شريك ديوار

هغه ديوار دی چې د څنگ په څنگ ملکیتونو خاوندانو یې یو له بل څخه د ملکیتونو د بېلولو په موخه په گډه په جوړولو اقدام کړی وي او دواړه ورباندې مشترک حقوق لري. دږی: [ديوار مشترک]

شريك محکوميت

هغه محکوميت دی چې په کې دوه یا څو تنه اشخاص د عین جرمي عمل د ارتکاب له مخې محکومیږي. دږی: [محکوميت مشترک]

شريك ملکيت

له هغه ملکیت څخه عبارت دی چې د دوو نفرو او یا زیاتو ترمنځ شريك وي او هر یو یې د خپلې حصې په اندازه له هغې څخه د قانون له حکمونو سره سم د گټې اخیستلو او یا تصرف کولو حق لري. دږی: [ملکيت مشاع]

شريکان

هغه اشخاص چې يو له بل سره په يوه شي يا شيانو او باهم حق يا حقوقو کې شريک وي. درى: [شريکا]

شطب

په يوه سند کې پر يوې ليکنې د خط کش کول دي چې د جرم په مقصد وي او قابل مجازات دي. درى: [شطب]

شفع

د پيسو په بدل کينې په اخيستونکي باندې د ټولو يا ځينې خرڅ شوي عقار د تملک له حق څخه عبارت دی. درى: [شفع]

شفيع

هغه شخص ته ويل کيږي چې د شفيعي حق ولري. درى: [شفيع]

شک

د يو امر په وقوع او عدم وقوع باندې له تردد څخه عبارت دی. درى: [شک]

شکایت

د مجني عليه شفاهي يا تحريري بيان چې پر بنسټ يې د جزايی دعوی هڅونه صورت مومي. درى: [شکایت]

شکلي دفاع

شکلي دفاع هغه ډول مدافعه ده چې مدعي عليه په خپله دفاع کې د دعوی پر ماهيت تماس نه نيسي بلکې د دعوی پر شکلياتو تمرکز لري. درى: [دفاع شکلی]

شکلي قانون

هغه مجموع قواعد دي چې د محاکمو محاکماتى اجراءات تنظيموي. درى: [قانون شکلی]

شکلي محض دفاع

شکلي محض دفاع له هغې ډول مدافعي څخه عبارت ده چې مدعي عليه پرته له دې چې خپله دفاع د دعوی پر ماهيت باندې متمرکز نه کړي، کولای شي چې خپله شکلي دفاع د مدعي پر دعوی وړاندې کړي. درى: [دفاع شکلی محض]

شکلی شرایط

کوم شرطونه چې د عقد يا حق د ماهيت د تحقق موندلو لپاره له هغې نه بهر په شرعي، قانوني او يا عرفي توگه په نظر کې نيول شوي وي. درى: [شرایط شکلی]

شکنجه

هغه ډول نا مشروع يا ناروا عمل دی چې په جسمي او روحي لحاظ د حقيقي شخص د ځورولو سبب شي. (غلا ته دی مراجعه وشي). درى: [شکنجه]

شهادت پر شهادت

هغه شهادت دی چې يو شخص د اصلي شاهد په شهادت باندې د محکمې په وړاندې شهادت ادا کړي. درى: [شهادت بر شهادت]

شهادتنامه

هغه مطبوع سند دی چې د تعليمي يا تحصيلي دورې د پای بنکارندوی وي چې له واکمنو مراجعو څخه صادر او د تحصيلي کچې د تثبيت بنکارندوی وي. درى: [شهادتنامه]

شيخوخيت

هغه حالت دی چې په هغه کې يو څوک د زړښت پر اثر خپل اهليت، دماغی او جسمی توانایی، له لاسه ورکوي. درى: [شيخوخيت]